

นิทาน

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหารธรรม วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๕

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : ข้อ ๒๘๒๐. เรื่อง “สุขหนอ”

เมื่อพิจารณาแลแล้วกำหนดระลึก พิจารณาชั้น ๕ สลายลง เกิดกายวิเวก วัชพืชที่เติบโตงอกป่าช้าที่กาย เมล็ดได้ปลิดขั้ว เมล็ดไม่กลับมางอก เมื่ออุปาทานดับลงจึงถึงอัมมยตา ปฐมุตตงที่เจืออุปาทานดับลง ถึงอนัตตาสัญญา ภาพดับลง

จึงกลับมาพิจารณาพื้นฐาน ดูกายโพธิ สุขก็สุขของโพธิ ทุกข์ก็ทุกข์ของโพธิ พิจารณาดูลม ดูอุเบกขา กลับมาเทียบกับความสงบที่ใจ พิจารณาค้นหาที่ก่อตั้งพายุที่มีกำลัง ที่เริ่มมีกำลัง จนหยุดที่ฐาน มีจดจำที่ก่อมีกำลัง ไม่ก่อตัวก็ไม่มีกำลัง เมื่อไร้ธุลีลง ย่อมสุขหนอๆ ยิ่งไขว่คว้าก็ยิ่งห่างจากความพอ พิจารณาประมาณนี้เป็นวิปัสสนาหรือยัง

ตอบ : ไม่มีวิปัสสนา ใช้นั้นเป็นนิยายธรรมะ มันเป็นนิยายเลย

นี่ไง เทศน์เมื่อคืนนี้ “กิเลสหน้าไหว้หลังหลอก” แล้วกว่าจะหากิเลสได้ ปุณฺณ กัลยาณชน ปุณฺณ กัลยาณชน ที่ภาวนากันอยู่นี้ ภาวนาให้มันเป็นสัจจะความจริงขึ้นมา ให้มันเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา

ถ้าพูดถึงการภาวนา ใช้ภาวนาใหม่ ใช้ การภาวนาเริ่มต้นอย่างนี้ใช้ใหม่ ใช้ แล้วการภาวนายากอยู่ ๒ คราว คราวหนึ่งคือคราวเริ่มต้นนี้เอง คราวหนึ่งคือคราวเริ่มต้นนี้ ปุณฺณคนหนา โดยสามัญสำนึกเหมือนกันหมด กว่าจะทำให้หัวใจเป็นกัลยาณชน

ปุณฺณคนพาล มันพาลไปทั่ว แล้วมันพาลทำลายตัวมันเองด้วย ถ้าเป็นกัลยาณชนนะ รูป รส กลิ่น เสียงเป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร

จากปุถุชนเป็นกัลยาณชน เวลาผู้ที่ประพฤติปฏิบัติไป เขาจะเห็นนิมิต เขาจะมีความรู้
ความเห็นร้อยแปด แต่ใจไม่สงบ ถ้าใจสงบเป็นสัมมาสมาธิฯ นี่ไง แค่อุชอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่
มี

ไฉนสุขหนอฯ

สุขหนอ มันเป็นคำอุทาน มันเป็นคำอุทานของกษัตริย์สมัยพุทธกาล กษัตริย์ที่เขาออก
บวช แล้วเขาประพฤติปฏิบัติถึงที่สุดแห่งทุกข์ แล้วเขาอุทานของเขา สุขหนอ สุขหนอ

เขาไม่ได้อวดใคร เขาไม่ได้คั่นนะ คั่นจนต้องพิมพ์มาอย่างนี้ ถ้าสุข สุขทำไมไม่สงบนิ่ง
สุข ทำไมไม่มีความสุขของตน ทำไมต้องคั่นละ

ไฉนเขาไม่ได้คั่น เขาอุทาน เขาอุทาน

พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอุทานใน
“อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ”

คำว่า “อุทาน” มันปลื้มปิติ แล้วมันมีความสุขจริง

ฉะนั้น กษัตริย์กบิลพัสดุ์ “สุขหนอ สุขหนอ”

สุขหนอจนพระที่อยู่ด้วยกัน พระที่อยู่ด้วยกันเขาไม่เชื่อ เขาไปฟ้ององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าว่า พระภิกษุเขาคงคิดถึงฐานะความเป็นกษัตริย์ เขาคงรำพึงรำพันถึง
ความสุขอดีต ความสุขที่ตัวเองเป็นกษัตริย์อยู่ ที่ปกครองประชาชน ไฉนมันมีความสุขของ
เขา เป็นอดีต แล้วเขามาตกทุกข์ได้ยาก เขามาอยู่โคนไม้ เขามาถือธุดงค์ เขาคงจะมีความสุขทุกข์
มาก เขาถึงเพื่อ “สุขหนอ สุขหนอ”

มันเป็นคำอุทานของพระภิกษุ

เวลาสุดท้ายแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเรียกเข้ามาถาม

“เธอพูดอย่างนั้นจริงหรือ”

“จริง”

“ทำไมถึงจริงล่ะ”

“โอ้โฮ! ตอนที่เป็ณกษัตริย์ กลางคืนก็ไม่ได้นอน ต้องคอยปกครองคุ้มครอง บริหาร ประเทศชาติ โอ้ย! มันทุกข์มาก”

นั่นละมันแสนทุกข์เลยละ แต่สละราชสมบัติแล้วมาบวช บวชแล้วประพฤติปฏิบัติ เวลา ปฏิบัติจนถึงที่สุดแห่งทุกข์นะ “สุขหนอ สุขหนอ” ไม่ได้ปวดใคร แล้วไม่ได้บอกใคร ไม่ได้ให้ใคร ไปโฆษณา แต่พระที่อยู่ด้วยกันเขาไม่เชื่อ เขาเลยไปฟ้องพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าถึงนิมนต์มา

“เธอพูดอย่างนั้นจริงหรือ”

“จริง”

“ทำไมเธอพูดอย่างนั้นละ”

อธิบายถึงเหตุผลเลย

ถ้าเหตุผลแล้ว พระพุทธเจ้าบอก ไช้ พระพุทธเจ้ารับประกัน

นั่นนะถ้าสุขหนอจริงๆ มันสุขสงบไป

ไฉนมันสุขคั่นๆ สุขแล้วคั่น คั่นเลย

ฉะนั้นถึงบอกว่า เริ่มต้นว่า เมื่อพิจารณาลมกับระลึก ถ้าพิจารณาลม อานาปานสติ ถ้า พุทโธฯ เรายังจะอ่านอยู่บ้างไง ไม่อย่างนั้นคำถามนี้จะไม่อ่านเลย

แต่บอกว่า เมื่อมันพิจารณาลม

แสดงว่ามันก็ยังปฏิบัติอยู่ไง ไม่ใช่ว่าใช้ปัญญาเลย ใช้กำหนดรู้เท่าทัน

อันนั้นจะไม่ตะละเลย ไม่ตะละเลย

แต่ถ้าพิจารณาลม พิจารณาลมแล้วพิจารณาขั้นธัมมัสสลายลง กายวิเวก

กายวิเวก โลงศพเวลาเขาไปยกขึ้นไปไว้เชิงตะกอน มันวิเวก มันรอไฟเผา มันรอไฟเผา
เลยนะ กายน่ะ ถ้ากายวิเวก

วัชพืชมันเกิด แล้วจิตอยู่ไหนล่ะ

กายวิเวก วัชพืชเติบโต งอกป่าช้าขึ้นมา ร่างกายนี้มันสืบต่อได้หรือ

ร่างกายทางการแพทย์ ๗ ปี เซลล์นี้ตายหมดนะ เซลล์ใหม่ทั้งนั้นนะ ทางทางการแพทย์

ฉะนั้น ถ้ากายวิเวก วัชพืชมันเกิด

ไอ้โฮ! กายนี้เป็นกิเลสเนาะ กายวิเวก แล้วเวลาซากศพเขาไปเชิงตะกอน มันวิเวกใหม่
มันนอนนิ่ง

แต่ถ้าคนยังมีชีวิตอยู่ยังมีโอกาส จิตต่างหาก

กำหนดลมหายใจ จิตสงบลม มหัศจรรย์ที่จิตของเรา ถ้ามหัศจรรย์ที่จิตของเรา ถ้ามัน
เห็นกิเลสนะ วัชพืชต่างๆ มันคือตัวกิเลส

แล้วกิเลสมันอยู่ไหนล่ะ

เทศน์เมื่อคืนวานนี้ ไปฟังนะ “กิเลสหน้าไหว้หลังหลอก” วางสแต็ปไว้เลย เริ่มต้นเป็น
อย่างนั้น เพราะเราฟังมาเยอะ ไอ้อย่างนั้น นิमितอย่างนั้น มีแสงสว่างอย่างนั้น แล้วถามว่า แล้ว
เป็นอย่างไรล่ะ

ก็ยังงๆ อยู่ ยังสงสัยอยู่

นี่ไง มันถลาลไปเลย กรณีอย่างนี้มาแล้วซ้ำ ไอ้พวกมาแล้วซ้ำไง เวลากินเหล้าเมาเข้าไป
ไปแล้ว ไอ้โฮ! ถนนนี้ว่างหมดเลย เขี่ยบเต็มที่แล้ว ไอ้พวกมาแล้วซ้ำ แล้วมันก็จะปะปะปะไป
ทั่ว นี่มาแล้วซ้ำ

แล้วนี่มาแล้วธรรมดา ธรรมดา มาแล้วซ้ำ ซ้ำไปแล้ว กายวิเวก เกิดวัชพืช เกิดเมล็ดพันธุ์ที่
มันปิดมันทิ้ง มันจะไม่เกิดอีก มันดับลงไง ภาพมันดับ

มันเป็นนิทานนะ มันเป็นนิทาน

โลกนะ เวลามันหมุนไปไง อรุณขึ้น เข้า กลางวัน แสงสว่าง มันหมุนไปไง ห่างจากดวงอาทิตย์ไป มันดับ

โลกมันหมุนไป มันก็ยังมืดสว่าง สว่างแล้วมืด มันก็เกิดดับ มันดับอะไรละ

ภพดับ เขาว่านะ ภพดับลง จึงพิจารณาฐาน ดุที่โพธิสุข สุขก็สุขของโพธิ สุขหนอ สุขหนอ

มันพวกเมาแล้วขับนะ เมาแล้วขับ ได้เป่าตรวจแอลกอฮอล์หรือยัง มัน ๒๗๐ หรือมัน ๒๒๐ ๑๓๐ หรือ ๑๘๐ เมาแล้วขับไป

นี่มันเป็นความเห็นของผู้ที่ปฏิบัติหน้านั้น เราไม่ได้ขัดแย้งในความเห็นความรู้นั้น มันก็เป็นเรื่องของความรู้ความเห็นนั้น ถ้าเรื่องความรู้ความเห็นนั้น เวลาคนที่ประพฤติปฏิบัติมีอำนาจวาสนามากน้อยขนาดไหน

ถ้ามีอำนาจวาสนาแล้วนะ สิ่งใดที่เกิดขึ้นเขาวางๆ เห็นแล้ววาง เห็นแล้ววาง อาการของจิตมันเป็นเงาทั้งสิ้น เป็นเงาทั้งสิ้น ถ้าจิตมันไม่สงบระงับขึ้นมา มันจะไม่รู้ไม่เห็นสิ่งนี้หรอก

เราโดยปกติ เราก็อยากจะเป็นคนที่ เป็นปกติ บุคคลธรรมดา สติสัมปชัญญะจะสมบูรณ์ของเรา ถ้าเราทำสิ่งใดแล้วเป็นผลประโยชน์กับเรา ก็ให้เป็นผลประโยชน์กับเราด้วยมีสติสัมปชัญญะ ไม่ใช่ว่ามันจะเป็นประโยชน์กับเราต่อเมื่อเราตายไปแล้วไง

“พอๆ กินข้าวนะ” เคาะโลง

เอาที่สติสัมปชัญญะในปัจจุบันนี้ แล้วถ้ามันรู้มันเห็นสิ่งใด ถ้ามันพิจารณา

เขาว่าพิจารณาลม กำหนดลมหายใจ กำหนดพุทโธ

ถ้าจิตมันสงบระงับเข้าไป มันจะรู้มันจะเห็นสิ่งใดก็แล้วแต่ วางไว้ วางไว้ วางไว้ก่อน อย่าด่วนได้ ถ้าด่วนได้ มันจะไม่ได้ตามความเป็นจริงอย่างนั้นหรอก

ไม่ได้ตามความเป็นจริงอย่างนั้นได้อย่างไร

ไม่อย่างนั้นหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านจะบอกว่า กิเลสนี้ร้ายนัก กิเลสนี้ร้ายนัก กิเลสที่
มันอยู่ในหัวใจของสัตว์โลกมันร้ายนัก

เราปรารถนาทำคุณงามความดีไ้ กิเลส เวลาที่มันเป็นความชั่ว ความชั่วร้าย นั่นก็เป็นกิเลส ๒ ข้อความดีๆ มันก็ติดนะ นั่นก็เป็นกิเลสไ้

แล้วพูดถึงว่า ระหว่างการสุ่มสุจริตกันโยค อัดตกิลมถานุโยค ทางสายกลางๆ ทางสาย
กลางก็คือกิเลสเหมือนกัน

นี่ไง ตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา อูเบกขา อูเบกขาเฉยๆ นั่นก็คือกิเลส กิเลสทั้งนั้นแหละ
แต่มันจับไม่เป็น มันจับต้องกิเลสไม่ได้

เมล็ดพันธุ์ที่เติบโตหายหมดเลย ปลิดมันทิ้ง

ไฉ่ฉินี้ขยายธรรมะ นิทาน ถ้ามันเป็นจริง มันเป็นเรื่องอีกอย่างหนึ่ง มันไม่มีเหตุมีผล ไม่มีที่มาที่ไป

ถ้ามันมีเหตุมีผล มีที่มาที่ไป จิตสงบแล้วเห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริงเห็น
อย่างไร

เวลาพิจารณาไป นี่พิจารณาลมหายใจ ระลึกถึงขั้นที่ ๕ ขั้นที่ ๕ มันสลายลง

ชั้น ๕ เวลาบางสำนักเขาให้กำหนดรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ก็คือชั้น ๕
 ไง นี่ชั้น ๕ กรรมฐาน ๕ กรรมฐาน ๕ จากภายนอกคือท้องบ่นเอา เวลาท้องบ่นเอา เวลามัน
 เข้ามาถึงสงบเข้ามาแล้ว ตัวมันก็สงบได้

เวลาปัญญา มี สุตมยปัญญา จินตมยปัญญา ภาวนามยปัญญา เวลาประพุดิปฏิบัติมี
โลกียปัญญา มีโลกุตตรปัญญา

โลกียปัญญา ปัญญาจากกิเลส ปัญญาที่มันสร้างสม ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามา แล้วก็ด้วยจินตนาการขึ้นไปเพริศแพร้ว เมาแล้วขับ ไม่รู้จะไปชนใครบ้าง แต่ไม่ชนกิเลส หากกิเลสไม่เจอ ชนกิเลสไม่ได้ ถ้าชนกิเลสไม่ได้นะ

มันเป็นบุคคล ๔ คู่ เป็นชั้นเป็นตอนขึ้นไป เวลากิเลสขาด ดังแขนขาดนะ

นี่พูดถึงว่ามาแล้วขับ พิจารณาคุณลม ดูอุเบกขา กลับมาเทียบความสงบที่ใจ พิจารณา ตัณหาที่มันก่อตัวยุขที่มีกำลัง ที่เริ่มมีกำลัง จนมันหยุดที่ฐาน มิจฉาดำริ ก่อให้มีกำลัง ไม่ ก่อให้เกิดตัวให้มีกำลังขึ้นมา ไม่มีผิงธุลีลง ไร้ผิงธุลีลง ย่อมสุขหนอ สุขหนอ ยิ่งไขว่คว้าก็ยิ่ง ห่างไกล ยิ่งไขว่คว้าก็ยิ่งหา ยิ่งปฏิบัติก็ยิ่งไปไม่ถึง

ขึ้นต้นเป็นลำไม้ไผ่ เหลาลงไปเป็นบ้องกัญชา

กัญชาเสรีทางการแพทย์ ช่อดอกเขาห้ามสูบนะ ใสนั้นเมากัญชานี้หว่า ใสนี้มันช่อดอก กัญชา สูดให้เต็มปอด สูดลึกๆ สุขหนอ สุขหนอ

กัญชา เขาให้ใช้กัญชาทางการแพทย์ ไม่ใช่เพื่อสันทนการ แล้วสันทนการขึ้นมามันมี ปัญหาไป

แล้วเวลาในการประพฤติปฏิบัตินะ คำถามนี้ที่เราเอามาพูด เพราะมีคำว่า “เมื่อ พิจารณาลม” แสดงว่าอานาปานสติไป เพราะอะไร เพราะเราเป็นพระกรรมฐาน

เวลาโดยธรรมชาติของคน คนที่เกิดมาก็กิเลสตัณหาความทะยานอยากทั้งสิ้น มี ครอบครวัของมารในหัวใจของคน จะหยาบ จะกลาง จะละเอียดขนาดไหน มันก็มีอยู่ของมัน โดยธรรมชาติ เพราะมันยืนยันโดยการปฏิสนธิในการเกิด ถ้ามันมีของมันอยู่แล้ว มันน่าเห็นใจ ทุกๆ คน

แล้วถ้าน่าเห็นใจทุกๆ คน คนเราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วมีจิตใจ ที่มีศรัทธาความเชื่อมาประพฤติปฏิบัติด้วย เรายิ่งเห็นใจเป็นสองชั้นสามชั้น แล้วเวลาประพฤติ ปฏิบัติไปเริ่มต้น เห็นใหม่

นี่ไง หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านปฏิบัติมาก่อน ให้มีข้อวัตรเป็นเครื่องอยู่ของใจๆ เวลา ปฏิบัติ เขาเอาใจที่ปฏิบัติไป เวลาเอาใจที่ปฏิบัติขึ้นมา พิจารณาคุณลม พิจารณาอุเบกขาให้จิต มันสงบระงับเข้ามา แล้วมันจะเห็น รู้สิ่งใดๆ ถ้ามันไม่มีสติปัญญาเท่าทัน วางไว้ก่อน ถ้าวางไว้ ก่อน เวลาจับต้องขึ้นมาได้ มันพิจารณาของมันไปแล้ว มันพิจารณาของมันได้

อย่างเช่นบอกว่า พิจารณาขั้น ๕ ขั้น ๕ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ถ้ารูป
ถ้ารูป สิ่งที่เกิดขึ้น รูป รูปคือรูปอารมณ์ อารมณ์คือเป็นรูป เพราะมันครบวงจรของมัน มันถึงเกิด
เป็นอารมณ์ ถึงเป็นความรู้สึกได้ เพราะมันมีรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ

มันมีเวทนา มีความรู้สึกในอารมณ์นั้น

มีสัญญา เพราะไม่มีสัญญาขึ้นมา มันจะก่อตัวขึ้นมาเป็นรูปไม่ได้

มันมีสังขาร สังขารคือความคิด ความปรุง ความแต่ง มันสมบูรณ์แบบของมัน

มันมีวิญญาณรับรู้ในขั้น ในขั้นนั้นนะ ในความรู้สึกในอารมณ์นี้ ถ้ามีความรู้สึกใน
อารมณ์นี้ มันถึงเป็นอารมณ์ขึ้นมา

อารมณ์ เห็นไหม ถ้าเราพิจารณา ขั้น ๕ ถ้าพิจารณาขั้น ๕ แล้วขั้น ๕ มันแตกตัว
อย่างไร

ขั้น ๕ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ มันเป็นกองๆ เลยนะ มันไม่ใช่กอง
เดียวกัน มันคนละกอง แต่มันยากัน ๕ กอง โดนกิเลสมันเหมารวมขึ้นมาเป็นอารมณ์ความรู้สึก
ขึ้นมา แล้วขั้น ๕ ขั้น ๕ เป็นอย่างไร นี่พิจารณาขั้น ๕ เขาพิจารณาอย่างนี้

ขั้น ๕ ดับลง เกิดกายวิเวก

โอ้ย! ตาย

มันพิจารณาอย่างไรก็เรื่องของเขา โอ้มาแล้วขั้นนะ ที่เป้าเครื่องพิสูจน์แอลกอฮอล์มันมี
เท่าไร แล้วพอมาถึงกลัวมันจะไม่จริงไม่จัง

พิจารณาดูลม เวลาพิจารณาไปแล้ว กิเลสตั้งพายุ มันดับลง มันลงที่ฐาน มีจดจำ
มีจดจำ ไม่ดำริอะไรแล้ว

นี่มีจด มีสมาธิ ดำริชอบ ดำริไม่ชอบ แล้วเฉยๆ อยู่ที่ยังไม่ดำริ กลาง กลางก็อวิชา
อวิชามันยังอีกไกลนะ

เวลาเราพูดบ่อยมาก พูดบ่อยมากให้คนมีน้ำใจต่อกันว่า กิเลสในหัวใจของคนมันน่า
อันตรายมาก แล้วทุกคนมีกิเลส เราถึงควรให้อภัยต่อกันไง

ที่เราว่ามันน่ากลัวที่สุด คือบุคคลคนนั้น บุคคลคนนั้นเขาจะผิดจะถูก บุคคลนั้นคือ
ร่างกาย นั้นเรื่องหนึ่ง แต่ความรู้สึกนึกคิดของเขา เขามีกิเลสค้นหาความทะยานอยากในใจ
ของเขา เขากระพืดกระพืดในใจของเขา เขาสร้างเรื่องในใจของเขา แล้วเขาก็สร้างไปทำลาย
คนอื่น มันน่าสังเวชใจ

เวลากิเลส กิเลสในหัวใจของคนมันน่ากลัวมากๆ น่ากลัวมาก เพราะองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม ทำลายอวิชชา ครอบครัวยุคของมารหมดสิ้น

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านประพจน์ปฏิบัติของท่าน เวลาท่านสิ้นกิเลสของท่านไป
ท่านถึงว่าน่ากลัว น่ากลัว

แล้วเวลาหลวงตาพระมหาบัวท่านบอก การประพจน์ปฏิบัติมันยากที่สุดคืออันดับ
เริ่มต้น อันดับเริ่มต้นก็เริ่มต้นจากพวกเรานี้

แล้วเวลาครูบาอาจารย์ท่านอบรมบ่มเพาะนะ ถ้าใครได้บุคคลคู่ที่ ๑ นะ ถ้าขาดกระแส
แล้วนะ ปล่อยางได้เลย บุคคลคนนี้ใจดวงนี้ถึงที่สุดแห่งทุกข์ได้เด็ดขาด เพราะขาดกระแส

คำว่า “ขาดกระแส” เราไม่ได้ขาด พวกเราไม่มีคลื่นใจ ไม่มี WiFi รับรู้อะไรไม่ได้ ตั้งเสา
แล้วตั้งเสามาตรวจสอบมันมีไม่มี เวลาไม่มี ก็นี้ปฏิบัตินี้ไง ปฏิบัติเริ่มต้นมันยาก มันยากอย่าง
นี้ ที่นี้มันยากอย่างนี้

นี่ตอบนะ ธรรมดาว่าจะไม่ตอบเลย จะไม่ตอบเลยเพราะอะไรรู้ไหม เพราะตอบไปแล้ว
กรรมฐานมันจะออกนอกกลุ่มนอกทาง เริ่มต้นก็เมาแล้วขับ ไล่ช้างหลังก็พัวพันมันชา แล้วยังว่าเป็น
นักประพจน์ปฏิบัติอีกนะ

ถ้าเป็นนักประพจน์ปฏิบัติมันต้องมีสติสัมปชัญญะ สิ่งที่เราเห็น รู้ จิตรู้ มันรู้ทุกเรื่องนะ
จิตมันรู้รู้ไปหมด แล้วถามตรงๆ เลยว่า เ็งยังสงสัยตัวเองอยู่หรือเปล่า

แหม! สุข สุขในโพธิ์เลยนะ

ถ้าสุข มันไม่ค้นพื้มาหอก ที่มันพื้มานี้มันก็สงสัยอยู่แหละ ถ้าสงสัยนะ เพราะการประพฤติปฏิบัติต้องสิ้นสงสัย สิ้นสงสัยแต่ละภพแต่ละชั้น แต่ละชั้นแต่ละตอนขึ้นไป แต่ละตอนขึ้นไปแล้วขุดคุ้ยค้นหาไม่เจอนะ มันหลอก มันพลิกมันแปลง

การขุดคุ้ยค้นหากิเลสนั้นเรื่องหนึ่งนะ ไข่ขุดคุ้ยค้นหา ที่เราปฏิบัติกันนี้ปุณฺณ ถ้าเป็นกัลยาณชน สมาธิเจริญแล้วเสื่อม ปุณฺณ กัลยาณชน มันก็ผลัดเปลี่ยนกันไป เดี่ยวพัฒนา เดี่ยวถดถอย เดี่ยวพัฒนา เดี่ยวถดถอย นี่การทำสมาธิ

ถ้าเห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง นั่นนะบุคคลคู่ที่ ๑ ด้วยฝ่ายเหตุ ถ้าฝ่ายผลก็บุคคลคู่ที่ ๑ สมบูรณ์แบบ ถ้าฝ่ายผลเกิด

ถ้าฝ่ายผลเกิด เกิดอย่างไร ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ ดับอย่างไร

พวกเราไม่มีก็ได้

นี่ก็พวกเราเหมือนกันไง พวกเราเมาแล้วขับก็ได้ คนอื่นเขามีมารยาท เขาอยู่ในสังคม เขากลับผิดกฎหมาย ไข่พวกเรานี้มักปฏิบัติ เมาแล้วขับเลย ก็ถูกหาเพื่อทางการแพทย์นะ ของเรา ไข่ข้อดอกนั้นน่าจะยิ่งยวดใหญ่ ยิ่งถ้าเป็นเปิดผสมส่วนอื่นด้วยยิ่งยวด แหม! ภาวนายอดเยี่ยม

นิทานธรรมะนะ จบ

ถาม : ข้อ ๒๘๒๑. เรื่อง “ปฏิบัติผิดถูกประการใด”

กราบนมัสการหลวงพ่อกะ น้อมกราบเรียนถามหลวงพ่อกะ การปฏิบัติที่โยมทำผิดถูกประการใด น้อมกราบขอหลวงพ่อเมตตาชี้แนะด้วยคะ

เมื่อหลายปีที่ผ่านมา ลูกตั้งสติอยู่กับการเคลื่อนไหวในเวลาทำงานในชีวิตประจำวันและพุทโธในใจ ตั้งแต่สะดุ้งตื่นจนผล็อยหลับไปกับพุทโธ โยมจะตั้งสัจจะไว้ว่าจะตื่น ๓.๓๐ น. ของทุกวัน ตื่นแล้วจะนั่งทันที จะไม่ล้มตัวลงนอนอีก

แรกๆ ตื่นมางัวเงียมาก บางวันก็มีตื่นตัวดี บางวันก็นั่งฟุบ กว่าจะลุกยืนได้ใช้เวลานานพอสมควร แต่พอทำได้ทุกวันๆ ก็จะมีสติตื่นตัวชัดเจนขึ้นเรื่อยๆ ความงัวเงียขณะตื่นนอนก็น้อยลงเจ้าคะ

ขณะทำงานบ้าน จิตชอบคิดไปเรื่องนั้นเรื่องนี้อยู่เรื่อย พอรู้สึกตัว โยมก็จะบอกว่า จะคิดก็คิดไป ฉันจะทำงาน พอตั้งใจอย่างนี้ ความคิดก็หยุดลง พอคิดอีก ก็เรียกสติกลับมาแบบเดิม ทำอยู่อย่างนั้นเป็นเวลานานหลายเดือน จนความใจสงบลง คำบริกรรมหายไป รู้สึกแน่นๆ ที่หัว ความรู้สึกทางร่างกายชัดเจนขึ้น รู้สึกถึงลมหายใจชัดขึ้น รู้สึกถึงหัวใจที่ทำงาน รู้สึกเหมือนมีประจุไฟฟ้าอยู่ทั่วร่างกาย เวลาที่ยืนและตั้งความรู้สึกที่เท้า เหมือนตัวหนักมาก เหมือนเท้าที่เหยียบจะจมไปในพื้นเจ้าค่ะ

โยมก็ทำแบบเดิมต่อไปเรื่อยๆ ต่อมาความรู้สึกทางร่างกายชัดเจนมากขึ้น รู้สึกถึงหัวใจที่เต้นแรงมากจนเหมือนจะกระเด็นกระดอนออกมาข้างนอก รู้สึกถึงลมหายใจแรงมาก รู้สึกหนักแน่นที่หัว ปวดเหมือนจะระเบิดออกมา รู้สึกถึงแน่นจุดปวดที่กลางอกเหมือนระเบิด

ตอนนั้นรู้สึกว่าเป็นทุกข์มากเจ้าค่ะ รู้สึกว่าการเต้นของหัวใจ ลมหายใจ ความยุบๆ ยิบๆ ทางร่างกายเสียดแทงและเป็นภาระที่หนักมากเจ้าค่ะ

โยมก็ตั้งใจว่า ไม่เป็นไร ไม่เป็นไร จะเจ็บจะปวดก็เจ็บปวดไป จะดูซิว่าจะเจ็บปวดไปถึงไหน

พอปวดมากๆ ความรู้สึกปวดเหมือนจะแผ่ออกมาแสบๆ ร้อนๆ ทางผิวหนังเจ้าค่ะ

ดูอยู่อย่างนี้ คุนนานเป็นเกือบเดือน ก็เริ่มเข้าใจว่า ตราบใดที่มีร่างกายก็ทุกข์อย่างนี้ ต่อมาเห็นว่า ถ้าจดจ่อแน่วแน่อยู่มากแบบจ้อง ก็จะมีอาการแน่นหนักปวดแบบนั้น ก็เลยลองผ่อนคลาย คือวางความรู้สึกไว้กว้างขึ้น ความรู้สึกแน่นหนักปวดก็ผ่อนคลายลงเจ้าค่ะ ก็เริ่มเข้าใจว่า อาการจ่อแบบจ้องๆ เป็นเหมือนการเข้าไปยึดถือเอาร่างกาย เป็นทุกข์เจ้าค่ะ

ตอบ : คำถามถามว่าปฏิบัติถูกหรือผิด

เราอยากจะทำประพฤตินี้ปฏิบัติไฉ่ เราอยากประพฤติปฏิบัตินี้ เราตั้งใจ ตั้งใจว่าเราจะปฏิบัติบูชาของค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า การจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราก็จะพยายามจะทำความสงบของใจ ทำความสงบของใจ

คนที่ไม่มีสมาธิเข้าใจ เขาจะบอกเลยนะ พระปฏิบัติหรือผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ เขามีเวลาอะไรของเขา วันๆ เดินไปเดินมา เดินไปเดินมา

เดินจงกรมไง เดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา

เรามีเวลามากขนาดนั้นเชียวนะหรือ จะเอาเวลามาขว้างทิ้ง โยนทิ้งอย่างนี้หรือ เวลามันมีคุณค่า จะมาอยู่เฉยๆ อย่างนี้ได้ยังไง เราไปทำหน้าที่การงานแล้วมันจะได้ผลประโยชน์ตอบแทนขึ้นมา

ไฉนมันงานเรื่องการประกอบสัมมาอาชีพะ

แต่คนถ้ามีอำนาจวาสนาขึ้นมาละ เดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา ถ้าทำได้นะ นั่นนะมันเอาใจไว้อยู่ในร่างกายเราแล้วแหละ เดินจงกรมไม่เบื่อหรือ ชั่วโมงสองชั่วโมงมันเครียดตายแล้ว แต่ถ้ามันเดินจงกรมแล้วจิตมันสงบระงับเข้ามา โอ้โฮ! มันเดินไปเดินมาเหมือนลอยไปลอยมา มันมีความสุขของมันนะ

ถ้าจิตมันสงบมันมีความสุขของมัน แต่ถ้าจิตมันไม่สงบมันก็ทุกข์ยากของมัน แล้วจิตถ้าไม่สงบขึ้นมาแล้ว แล้วคนที่ไม่มีอำนาจวาสนานะ ปล่อยให้จิตนี้มันติดดินของมันไปนะ มันฟาดวงฟาดงา มันหาเรื่องหาราวไปสร้างเวรสร้างกรรม มันเลิกภาวนาไปเลยละ ถ้ามันไม่สงบแล้วมันส่งออกกะ มันมีเรื่องราวต่อไป เพราะอะไร

อื๊ปปัจจยตาใจ เพราะมันมีอย่างนี้ มันถึงเป็นอย่างนี้ เพราะมันมีอย่างนี้ เพราะมันเดือดมันร้อนขึ้นมา มันก็จะผ่นคลาย มันจะผ่นคลายมันก็เที่ยวไปหาเรื่องหาราว พอหาเรื่องหาราวมันก็มีคดีความมีอะไร มันต่อไปนูนนะ เรื่องภาวนาทิ้งไปเลย

แต่ถ้าเราเวลาจิตใจมันเครียด จิตใจมันเบื่อหน่าย

เบื่อหน่ายก็บังคับ

งานทางโลกทุกคนก็ทำหมด เราก็เห็น ถึงที่สุดแล้วคนตายไป คนตายไปไม่ได้ทำให้งานในโลกนี้สำเร็จขึ้นมาได้เลย โลกมันยังมีต่อไปข้างหน้า เพราะโลกนี้เป็นอนิจจัง แล้วจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันก็ยังจะเกิดจะตายอยู่อย่างนี้ตลอดไป

คนที่เวลาตาย คนที่เขามีสติสัมปชัญญะนะ เขาทำพินัยกรรมของเขาไว้เรียบร้อยแล้วนะ นั่นเขาตายด้วยความที่เขารู้เท่าทันความตายของเขา ใจคนที่ไม่เท่าทันความตายของตนนะ มีสมบัติมากมายมหาศาล วาบตายเลย ไม่รู้ว่าสมบัติเป็นของใคร มีปัญหามาก ตายโดยไม่รู้ตัว

มีคนเกิดคนตายอย่างนั้นมากมายมหาศาล แล้วเราละ เราก็เป็นคนหนึ่งไง แต่พอเราเป็นคนหนึ่งปั๊บ เรามีสติมีปัญญาขึ้นมา เราจะมาฝึกหัดภาวนาของเราหนึ่ง

เราเป็นชาวพุทธ เราเกิดมาพบพระพุทธศาสนา ศาสนาเจริญอีกหนหนึ่ง เจริญในหัวใจ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ถ้าเราจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันก็จะเจริญในหัวใจของเรา นี่ ถ้ามันจะเจริญในหัวใจของเรา นี่เริ่มปฏิบัติแล้ว

เวลามาปฏิบัตินี้ไง กรรมของสัตว์

ชิปภาปัญญา ทำไมพึ่งเทศน์หนเดียวเป็นพระอรหันต์ไปเลยละ

เพราะเขาได้สร้างบุญสร้างกรรมของเขามาดีงาม

ใจทุกคนจะเจริญปฏิบัติจนเป็นพระอรหันต์นะ ไม่เคยฉันท้าวมั้แต่เมื่อเดียว คนไม่เคยกินของอิมเลย ไม่รู้จักคำว่า “อิม” ทุกข์ไหม นี่ก็วาสนาของเขา ใครทำมา กุศล อกุศล อกุศล นี่ไง นี่วาสนา

หลวงตาท่านยืนยันประจำ วาสนาของคนแข่งกันไม่ได้ ถ้าคนมีวาสนา มันเป็นของมัน โดยสัจจะ โดยความจริง โดยข้อเท็จจริง คนไม่มีวาสนาจะทำอย่างไร สร้างเวรสร้างกรรมทั้งสิ้น

นี่ย้อนกลับมาที่คำถามไง เราพูดอย่างนี้มาให้เห็นว่า เวลาคนปฏิบัติไปเจออุปสรรคแต่ละบุคคลคนนั้นนะ บุคคลคนนั้นได้สร้างเวรสร้างกรรมมาอย่างนั้น เพราะมันเป็นเรื่องของบุคคลคนนั้น บุคคลคนนั้นพยายามตั้งสติจากใจของตน กำหนดลมหายใจก็จากใจของตน แล้วใจดวงนี้ที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะก็ใจของตน

เวลาเราออกมาสังคม เราออกมาอยู่กับสังคม เห็นไหม สังคม กระแสสังคม เพื่อนฝูงต่างๆ นั่นก็เรื่องภายนอก ใจเรื่องของเรามันกลบเกลื่อนไว้หมดเลย แล้วมันก็อยู่กับสังคมไปด้วย สุขความสบาย ด้วยความรื่นเริงของมัน

แต่เพราะเรารู้อยู่แล้วว่า สังคมนี้ เรื่องของสังคม ใครจะดี ใครจะชั่ว มันเรื่องของเขา แต่เรื่องของเรามันไม่มีใจ เราจะเอาอัตตสมมติไป เราจะเอาเรื่องของเราไป เราจะเอาเรื่องของเรา เราถึงมีศรัทธามีความเชื่อจะมาประพฤติปฏิบัติอยู่นี้ไง ที่นี้เวลาจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมามันก็ข้อเท็จจริงจากกรรมของสัตว์

ฉะนั้น จะเข้ามาถึงคำถามนี้ คำถามนี้เราตั้งใจ เราชื่นชมนะ ที่โยมมีความมุมานะ มีสัจจะ มีความเพียร ตั้งตั้งแต่ตี ๓ แล้วจะไม่นอนอีกเลย แล้วก็นั่งโง่งง โง่งงอยู่นั่นนะ

มันอยู่ที่ว่าอธิบายวิธีการ คนมีอุปายพริกแพลงใจ

หลวงตาพระมหาบัวท่านสอนใจ เวลาปฏิบัติ โง่อย่างกับหมาตาย

คือทำซ้ำๆ ซากๆ ให้กิเลสมันหวั่นระเอะ ระเอะ กิเลสมันจะค่อยปลุกเร้าเลย เฮ้ย! มึงฉลาดขึ้นมาสักนิดหนึ่งสิ มึงโง่ๆ อย่างนี้กูหลอกง่าย ๆ เลย

เราก็พริกแพลงของเราขึ้นมา เราให้มันฉลาดขึ้น ฉลาดขึ้นก็คือหาวิธีการที่เปลี่ยนแปลงไป ไม่ใช่ว่าตื่นขึ้นมาแล้วก็นั่งฟุบอยู่อย่างนั้นนะ จนลุกขึ้นมามันเจ็บปวดไปหมด เราก็เจ็บปวด เว้นไว้แต่ในที่อยู่ของเรามันคับแคบ มันไม่มีที่พอจะบริหารจัดการได้ นี่เราก็ทำของเราไป แต่เราชื่นชมถึงความมุมานะไป

ฉะนั้น เวลามันเป็นไปๆ ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ พอเราทำไปแล้ว เขาบอกว่ามันก็ดีขึ้น มันชัดเจนขึ้นเรื่อยๆ มันมีสติตื่นตัวขึ้นมา พอตื่นตัวขึ้นมา

มันตื่นตัวขึ้นมา มันก็แบบว่าเรารู้จักตัวเราเองมากขึ้น การประพฤติปฏิบัติ ถ้าเป็นงานของเราๆ ใจ พยายามฝึกหัดปฏิบัติของเรา ถ้าปฏิบัติของเรา ปฏิบัติได้มากได้น้อยขนาดไหน เวลาปฏิบัติๆ ทุกคนก็อยากจะได้ผล

แต่เวลาบอกเลยนะ เวลาปฏิบัติ ปฏิบัติบูชาของศีลสมาธิปัถะเจ้า เวลาเรานั่งปฏิบัติมันจะเป็นจิตเป็นนิตย มันสร้างอำนาจวาสนา สร้างนิตยให้กับใจของเราเอง ถ้าใจของเรามันได้สร้างนิตย สร้างพื้นฐานของการปฏิบัติ มันจะติดหัวใจนี้ไปไง เห็นไหม พันธุกรรมของจิตๆ

เวลาตัดแต่งพันธุ์กรรม เขาตัดแต่งขึ้นมา เขาผสมสายพันธุ์ใหม่ ให้อาผสมกับความเพียร ผสมกับพุทโธ ผสม เราก็ไปผสม หัวใจของเรามันก็ตัดแต่งในภพชาติปัจจุบันนี้ มันก็จะฝังลงไปหัวใจต่อไป ถ้าเราประพฤติปฏิบัติให้เป็นจริงเป็นนิสัยของเราไป แล้วถ้ามันเกิดเหตุการณ์ที่มันเกิดขึ้นเฉพาะหน้า เราก็พยายามจะแก้ไขให้มันเป็นความถูกต้องชอบธรรม เป็นสัมมาใจ ให้มันถูกต้อง

ถ้ากิเลสมันลากไป นั่นก็กิเลสลากไป แต่ไม่เชื่อมั่น เพราะถ้ากิเลสมันลากไปๆ มันก็จะลากไปอย่างนั้นแหละ ลากไปแบบเมาแล้วขับ มันก็ลากมันไป แล้วไม่มีสติยับยั้งเลย ไม่มีสติยับยั้งแล้วตรวจสอบใช่หรือไม่ใช่ มันไม่ใช่อยู่แล้ว แต่ถ้ามันเห็น มันเห็นก็คือเห็น

นี่वासนาของคน

ตอนนี้บางคนนอนนะ โอ้ย! ผื่นร้อยแปดเลย บางคนนอนอย่างไรมันก็ไม่ผื่น ใส่มิผื่นก็คือไม่ผื่นเลย ใส่มิผื่นก็ผื่นอยู่อย่างนั้นแหละ ก็เขาทำมา พันธุกรรมของเขาเป็นอย่างนั้น ไม่ผื่นมันก็ไม่ใช่จิตสงบ ผื่นก็ไม่ใช่จิตสงบ

จิตสงบขึ้นมาคือความสงบของใจ ถ้าความสงบของใจมันมีกำลังของมันไง มันถามสติถาม แล้วมันแก้ไขของมัน นี่แก้ไขคั่นคว่ำ แต่มันก็อยู่ที่वासนา เพราะอะไร เพราะวุฒิภาวะแค่นี้ ใจ ก็ทำได้แค่นี้ ใจ แล้วจะพลิก จะพลิกอย่างไรละ เพราะอะไร

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ปฏิบัติก็ปุ่กชนเหมือนกัน เริ่มต้นก็แค่นี้ แต่พอมันทำไปๆ แล้ว พอมันมีสติปัญญาขึ้น มันคัดแยกขึ้น

เหมือนเรานะ เรานะ เราคนทุกข์คนจน อะไรก็ได้ขอให้เรามีอาหาร แต่พอเรามีฐานะขึ้นมา อาหารต้องพิจารณาแล้วนะ อาหารมีคุณภาพ ไม่มีคุณภาพ แต่ถ้าเราคนทุกข์คนจน ขอให้มียะไรตกถึงท้องเถอะ แต่ถ้าเราแข็งแรงขึ้นมาแล้ว อาหารต้องคัดแยกแล้ว แล้วถ้ายิ่งโตขึ้นนะ ยิ่งอายุมากขึ้นนะ อาหาร เรื่องความเป็นอยู่นะ เขาต้องเพื่อสุขภาพ

เหมือนกัน ถ้าใจของตนเริ่มต้นมันยังพัฒนาไม่ได้ มันก็เป็นแบบนี้

ทีนี้พอบอก มันดีขึ้น แล้วมันพิจารณาของมันไปนะ มันเหมือนกับมีประจุไฟฟ้า มันมีอะไร

จะมีอะไร อากาของจิต จิตมันรับรู้ทั้งสิ้น แล้วจิตมันรับรู้แล้วมันเป็นจริงเป็นจังนะ แต่เวลาจิตสงบมันยิ่งจริงกว่า ทำไมไม่เกาะไว้ละ ไอ้ที่มันจริงกว่านะ คีล สมาริ ปัญญา มันยิ่งจริงกว่า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธัมมจักขุ เวลาแสดงธัมมจักขุ นะ เทวดาส่งข่าวเป็นชั้นๆ ขึ้นไป จักรได้เคลื่อนแล้ว ย้อนกลับไม่ได้ จักรได้เคลื่อนแล้ว จักรได้เคลื่อนแล้ว ธรรมจักร จักรมันเกิด คีล สมาริ ปัญญา มันเกิด มันเคลื่อนแล้ว มันฝังอยู่ที่ใจนั้น ใจนั้นรับรู้แล้ว แล้วมันจะไปกลับตรงไหน เพราะมันรู้มันเข้าใจแล้วจะแก่งัดมันจะงัดตรงไหนละ

ไอ้คนฉลาดแก่งัดงัด ใช้ได้นะ

ไอ้โง่ ไม่รู้ อวดฉลาด นั้นนะตายหมด

ทีนี้แสงหรือสิ่งอะไรที่มันเสียดแทง มันเกิดขึ้น

มันเป็นกรรมของสัตว์นะ บอกว่ามันไม่มี มันก็มีเฉพาะคนที่รู้มันแหละ ไอ้คนที่ไม่มีมันก็บอกว่าไม่เป็นไรๆ แต่ไอ้คนที่มีมันจะเป็นจะตายอยู่นั่น

จะเป็นจะตาย ก็เราทำมา ทำมาแล้วเราก็แก้ไข

ถ้ามีสิ่งใดเบียดเบียน ก่อนภาวนานะ แม่เมตตาให้สรรพสัตว์ เราเคยมีเวรมีกรรมกับสัตว์ผู้ใด เราก็พยายามแม่เมตตาให้กับสรรพสัตว์ แล้วเวลาปฏิบัติ เขาบอกว่า ให้ประพฤติกปฏิบัติจิตเป็นสมาธิหรือไม่เป็นสมาธิ จิตเกิดปัญญาหรือไม่เกิดปัญญา ออกจากการปฏิบัตินั้นให้แม่เมตตา

การแม่เมตตาคือการให้อภัยและขอภัย

ให้อภัยกับสิ่งที่มันเป็นเวรเป็นกรรมต่อกัน

ขอภัยที่เราเคยสร้างเวรสร้างกรรมกับใคร

ถ้าจิตใจคนที่เป็นธรรม เราขอภัย ให้ภัย สิ่งภัยทาน มันก็เป็นทานอันหนึ่ง เป็นทานที่ละเอียดลึกซึ้งไง เพื่อจะมาบรรเทาเบาบางไอ้สิ่งที่มันบีบคั้นหัวใจของเรา เวลามาประพฤติปฏิบัติมันมีสิ่งที่ว่าต่อเนื่อง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้เชือกกรรม เชือกกรรม เชือกกรรมนี้ไง

กรรมคือการกระทำ ได้ทำสิ่งใดเมื่อใดที่เราขาดสติสัมปชัญญะ ได้ไปสร้างเวรสร้างกรรมสิ่งใดไว้ นี่กิเลสที่หนักล้นใจ เวลาที่เราทำสิ่งใดไว้ไง แล้วสิ่งใดที่ใครมีเวรมีกรรมต่อเรา เราก็ให้ภัย เราให้ภัย เพราะเขาก็มีเวรมีกรรมอย่างนั้นเหมือนกัน

นี่พูดถึงการให้ภัย พอให้ภัยแล้วจิตมันก็ปลอดโปร่ง จิตมันก็โล่งโล่ง

แต่ถ้ามันไม่ได้ทำสิ่งนี้นะ มันก็เสียด นี่ก็แพง มันก็ทุกข์ นี่ก็ยาก มันเครียดไปหมดเลย

ตั้งสติ ให้ภัยและขอภัย แล้วสิ่งที่เกิดขึ้นนะ เราทำความเข้าใจเพื่อใจของเรา แล้วถ้ามันจะรู้มันจะเห็นสิ่งใด ให้มันรู้มันเห็นตามความเป็นจริง ถ้าเห็นแล้วนะ จิตถ้ามันมีสติมีสัมปชัญญะ มันเห็นแล้วมันจับต้องของมันนะ ถ้ามีวาสนา วิปัสสนาญาณ

วิปัสสนาคือความรู้แจ้งในข้อเท็จจริง ในสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น แล้วมาเกิดขึ้น แล้วท่ามกลางคือการใช้สติปัญญาใคร่ครวญ เกิดขึ้น ตั้งอยู่ในการกระทำ แล้วถ้ามันดับไปโดยภาวนามยปัญญา มันจะมหัศจรรย์แล้วมันจะชัดเจนของมัน ความชัดเจนนั้นมันต้องรอหัวใจ รอจิตที่มีอานุภาพ

จิตที่ไม่มีอานุภาพ ตัวมันเองมันยังหาตัวมันเองไม่เจอ ภาพดับๆ ภาพอะไร ภาพที่ไหน

เวลามันภพดับ อารมณ์ความรู้สึกๆ รูป รูปเกิดๆ ดับๆ

ไ้เกิดดับๆ คืออารมณ์ สิ่งที่ยังมันจับต้องได้ เวลามันเกี่ยวพันกัน ถ้ามันภพดับ สังโยชน์มันขาดอย่างไร นี่ไง เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ วัฏฏะอย่างไร ออกจากสังสารวัฏฏะ

หลวงตาพระมหาบัวท่านพูดถึงอวกาศของจิต อวกาศของธรรมไง บอกว่า เวลาจิตที่เป็นธรรมมันยิ่งใหญ่ มันครอบงำสามโลกธาตุไ้ กามภพ รูปภพ เพราะจิตนี้มันเคยเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะทั้ง ๓ โลก

แล้วความรู้สึก นิพพานมันกว้างใหญ่ กว้างขวาง ครอบคลุมโลกธาตุ มันเป็นอย่างไรละ ภาพไหนละ

นี่มันไม่มีความเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา มันก็ไม่มีความเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา

พอมันมีความเป็นจริงขึ้นมา สิ่งที่มันเสียดมันแทง มันยุบมันยับขึ้นมาในร่างกาย

เราพุทโธไว้ สิ่งใดที่เกิดขึ้น ถ้ามันรับรู้ก็คือรับรู้ ไม่รับรู้ก็คือปล่อยมันไป แต่พุทโธกับผู้รู้ ปล่อยไม่ได้ พุทโธกับผู้รู้ นี่คือสัจจะความจริง คือจิตของเราที่ไม่เคยตาย แล้วเรารักษาดูแลที่นี้ แต่อาการมันเกิดร้อยแปด เวิร์กกรรมของคนไม่มีจบไม่มีสิ้น

นี่ไง คุณสิ พระโมคคัลลานะเป็นอัครสาวกเบื้องซ้าย เคยฆ่ามารดาของตนไว้ โดนโจรทุบ ตาย ทั้งๆ ที่เป็นพระอรหันต์นะ ชาตินี้สุดท้ายมาเป็นพระอรหันต์ เป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นผู้มีฤทธิ์มีเดช ไปเที่ยววนรก ไปสวรรค์ ไปโปรดสัตว์ ไปแก้ไข ทุกข์ยากของสังคมได้ทั้งนั้นเลย แล้วถึงที่สุดใจรวมมาทบทวนตาย กรรมไง

เวลาตายแล้วเขาไปถามพระพุทโธเจ้า

พระพุทโธเจ้าว่า ไซ้ พระโมคคัลลานะตายไม่สมกับฐานะเป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายเลย ตายไม่สมสถานะในชาติปัจจุบันนี้ แต่สมสถานะในอดีตชาติที่พระโมคคัลลานะได้สร้างไว้

ในชาติปัจจุบันนี้ไม่สมฐานะในการเป็นพระอัครสาวกเบื้องซ้ายที่มีฤทธิ์มีเดช นี่มีฤทธิ์มีเดชรองจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่สมฐานะเลย ไม่สมฐานะชาติปัจจุบันนี้ แต่สมฐานะที่พระโมคคัลลานะได้ทำมา

นี่คุณผลของกรรมสิ กรรมเวลามันให้ผลนะ ทั้งๆ ที่ว่าเป็นพระอรหันต์นะ สิ้นกิเลสนะ

แต่พวกเรากำลังปฏิบัติอยู่เนี่ย แล้วถ้ามันทุกข์มันยาก วามันๆ แล้วเราทำความสงบของใจเข้ามา

เขาบอกว่า บางทีมันเสียดมันแทงในหัวใจ ถ้าบางทีมันปวดมันแสบมันร้อน

เขียนมาซะเราอย่าร้องไห้เลยละ สงสาร

ทำไมปฏิบัติมันทุกข์ขนาดนี้ ทำไมปฏิบัติมันทุกข์ขนาดนี้ ทำไมคนทำคุณงามความดีไม่เห็นมีใครส่งเสริมเลย ทำไมทำคุณงามความดีมันมีแต่ความทุกข์ความยาก

ความดีทำยากไง แต่ควรทำ ทำเพื่อหัวใจของเรา

ความชั่วมันทำง่าย เวลาอารมณ์ชั่ววูบแล้วก็ทำลายเขาไปเลย แล้วมันก็สร้างเวรสร้างกรรมไง

นี่กรรมดีมันทำยาก แต่เราวาง สิ่งที่มีมันเข้ามาเสียดมาแทง เราวาง วางของเราไว้ หาความสงบสุขของเรา สิ่งที่เราหาเป็นสมบัติของเรา เป็นสมบัติของโยม สิ่งที่เราเขียนมาถามนี่เป็นประสบการณ์ของโยมคนเดียว เป็นกับจิตดวงนี้ พันธุกรรมของจิตๆ ใจ แล้วเราแก้ไขของเราไป เวลาฝึกหัดประพฤติปฏิบัติเราไปนะ

คำถามใจ สิ่งนี้ สิ่งที่ทำร่างกายมันมีความทุกข์ความยากมาก

ความทุกข์ความยากก็วางไว้บ้าง วางไว้บ้างใจ

เขาบอกว่า เวลาปวด มันจะปวดก็ให้มันปวดไป แต่เราไม่ปวด

อันนี้เป็นคุณธรรม เป็นสัจธรรมที่ยอดเยี่ยม มันจะเจ็บปวดขนาดไหน เราไม่ปวดกับมัน มันจะทุกข์จะยาก เราไม่ทุกข์กับมัน เห็นไหม อารมณ์มันอยู่เปลือกข้างนอกที่มันทุกข์ ถ้าเราไม่ทุกข์กับมัน เราเป็นอิสระ พอเป็นอิสระ เขาก็ทำมาได้

อาการอย่างนั้น อาการข้างนอก มันเป็นกรรมของสัตว์ มันเป็นอำนาจวาสนาของแต่ละบุคคลไม่เท่ากัน ถ้ามันมีสิ่งใดแล้วเราวางได้ เราก็ปลอดภัยในใจเราได้ เราวางไม่ได้ เราก็แบกหาม เราก็ทุกข์ในใจของเรา มันก็เป็นกรรมของสัตว์เหมือนกัน

เราฝึกหัดๆ เห็นไหม มนุษย์จะล่วงพ้นทุกข์ด้วยความเพียร ความเพียร ความวิริยะ ความอดุสสาเห แต่ต้องชอบธรรม ต้องเป็นสัมมาทิฐิความถูกต้องชอบธรรม

แต่เวลาชอบธรรม กิเลสมันเบียดมันเบียนขึ้นมา มันก็ทำให้เราเจ็บปวดอยู่นี่ไง เราพยายามทำของเราให้มันเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา มันจะเป็นปัจจัยตั้ง เป็นสันทิฎฐิโก

เวลาสมุจเฉตปหานๆ มันตายเลย อยู่ข้างนอกนุ่น แล้วมันจะมายุ่งกับเราไม่ได้อีกเลย แต่เรา
ต้องทำให้มันเป็นจริงเป็นจังขึ้นในหัวใจของเรา เอวัง